

Advies van de Strategie- en Adviesraad van het KIN Pact:

Prioritering Kennisvragen 2024

Het KIN heeft de Strategie- en Adviesraad van het KIN Pact (SAR) gevraagd om een advies te geven over de prioritering van kennisvragen. In 2023 zijn door KIN kennisvragen opgehaald en geclusterd. Op basis van deze kennisvragen, de input van het eigen netwerk en discussies tijdens de SAR Pressure Cooker bijeenkomst, geeft de SAR de volgende adviezen over de werkwijze van het KIN Pact, en welke kennisvragen prioriteit verdienen in 2024.

1. Adviezen ten aanzien van KIN werkwijze

1. Focus op zowel opbouw als afbouw van systemen: Het KIN dient zich te richten op zowel het creëren van nieuwe structuren die systeemverandering stimuleren, als het afbouwen van bestaande structuren die systeemveranderingen belemmeren.
2. Begin bij de vragende, maatschappelijke partij(en), niet bij kennisinstellingen. Identificeer de probleemeigenaar: wie ligt hier wakker van en wie heeft het mandaat om verandering in gang te zetten?
3. Richt je op de vragen waar het KIN het meest kan toevoegen. Als er reeds lopende programma's zijn, identificeer waar KIN waarde kan toevoegen binnenin en bovenop deze programma's, bijvoorbeeld door ze op systeemniveau te verbinden.
4. Redeneer niet vanuit het (beoogde) instrumentarium (bijvoorbeeld het opzetten van meerjarige werkprogramma's), maar ga na op welke wijze het KIN het meest kan betekenen en toevoegen om een vraag te beantwoorden. Belangrijke meerwaarde van het KIN zijn onder andere:
 1. het ontsluiten en laten doorwerken van kennis;
 2. het vertalen van onderzoek en kennis naar bruikbare informatie die het handelingsperspectief vergroten voor beleid en praktijk,
 3. en richting geven aan onderzoek met relevante maatschappelijke vraagstukken en praktijkkennis;
 4. het toevoegen van een systeem aanpak en -perspectief en rechtvaardigheidsbril aan bestaande programma's.

2. Adviezen ten aanzien van inhoudelijke thema's

De SAR heeft inhoudelijke opgaves geïdentificeerd die passen bij de missie van het KIN, waarbij vooral is gelet op de mate waarin:

- thema's een systeem aanpak vereisen;
- thema's urgent en relevant zijn voor klimaatmitigatie en/of adaptatie;
- thema's een transdisciplinaire aanpak vereisen;
- klimaatrechtvaardigheid een rol speelt;
- versnelling nodig én mogelijk is vanuit het KIN.

De SAR adviseert de volgende thema's te prioriteren:

1. Implementatie Water-Bodem-Netwerk sturend beleid.

1. Water en bodem en de beschikbare energie-infrastructuur bepaalt welke vraag geaccomodeerd kan worden. Dit betreft een paradigma verandering in huidig beleid. Hoe kan dit bestuurlijk geïmplementeerd worden? Hoe komen de opgaves van water en bodem sturend en de transitie van het energiesysteem bij elkaar?

2. Adaptatie versus acceptatie.

1. Klimaatverandering zal met maatschappelijke en financiële kosten gepaard gaan. Het expliciteren van welke risico's acceptabel zijn en welke preventieve maatregelen genomen worden draagt bij aan rechtvaardige oplossingen. Welke informatie, tools en processen zijn hiervoor nodig?

3. De kansen van modulaire en granulaire oplossingen

1. Standaard organiseren we het energiesysteem centraal, terwijl decentraal of hybride ook mogelijk zijn. Een granulaire aanpak betreft oplossingen zoeken op kleinere organisatieniveaus, op kleinere schaal. Welke kansen in transitie biedt deze manier van organisatie?

4. Voorkomen van afwenteling in tijden van schaarste.

1. Klimaatverandering gaat gepaard met vraagstukken van schaarste in o.a. ruimte (land) en water. Welke beleidsinstrumenten, financiële instrumenten en andere tools zijn effectief en rechtvaardig om afwenteling van externaliteiten te voorkomen?

Elk van deze opgaves zijn in de begeleidende appendix uitgewerkt met de vraagstelling, dilemma's en relatie met reeds bij SAR bekende lopende programma's. In de appendix wordt ook uiteengezet hoe deze opgaven zich verhouden tot de reeds opgehaalde kennisvragen uit 2023.

3. Prioritering

Alle thema's worden als urgent en belangrijk beschouwd, maar verschillen in de fase van ontwikkeling en de mate waarin ze worden erkend door belanghebbenden. Op basis hiervan adviseert de SAR de volgende vervolgstappen:

(# hierboven) OPGAVE	Lopende programma's	Actie mogelijkheid	Tijdsduur uitwerking
(1) Implementatie Water-Bodem-Netwerk sturend beleid.	Veel grote lopende programma's	Direct aansluiten en waarde toevoegen mogelijk voor KIN	Acute actie nodig en mogelijk
(3) De kansen van modulaire en granulaire oplossingen			
(2) Adaptatie versus acceptatie	Geen grote lopende programma's	Geen directe aansluitmogelijkheden voor KIN	Vergt een langere adem en heeft meer uitwerking; SAR kan rol spelen
(4) Voorkomen van afwenteling in tijden van schaarste			

4. Advies over aanpak uitwerking kennisvragen

1. Analyseer lopende programma's per opgave en identificeer mogelijkheden voor toevoeging door het KIN.
2. Identificeer de belangrijkste probleemeigenaren per opgave en betrek alle relevante actoren bij formulering van de maatschappelijk gedreven kennisvragen. Mogelijke actoren zijn: rijk, provincies, gemeentes, bedrijven, financiële sector, ngo's en burgers en de lopende (nationale) kennisprogramma's.
3. Raadpleeg deze maatschappelijke partijen over hun behoeften en open vragen.
4. Ontwikkel activiteiten die aansluiten bij deze behoeften en de missie van het KIN.
5. Bepaal de meest geschikte activiteiten voor implementatie door het KIN.